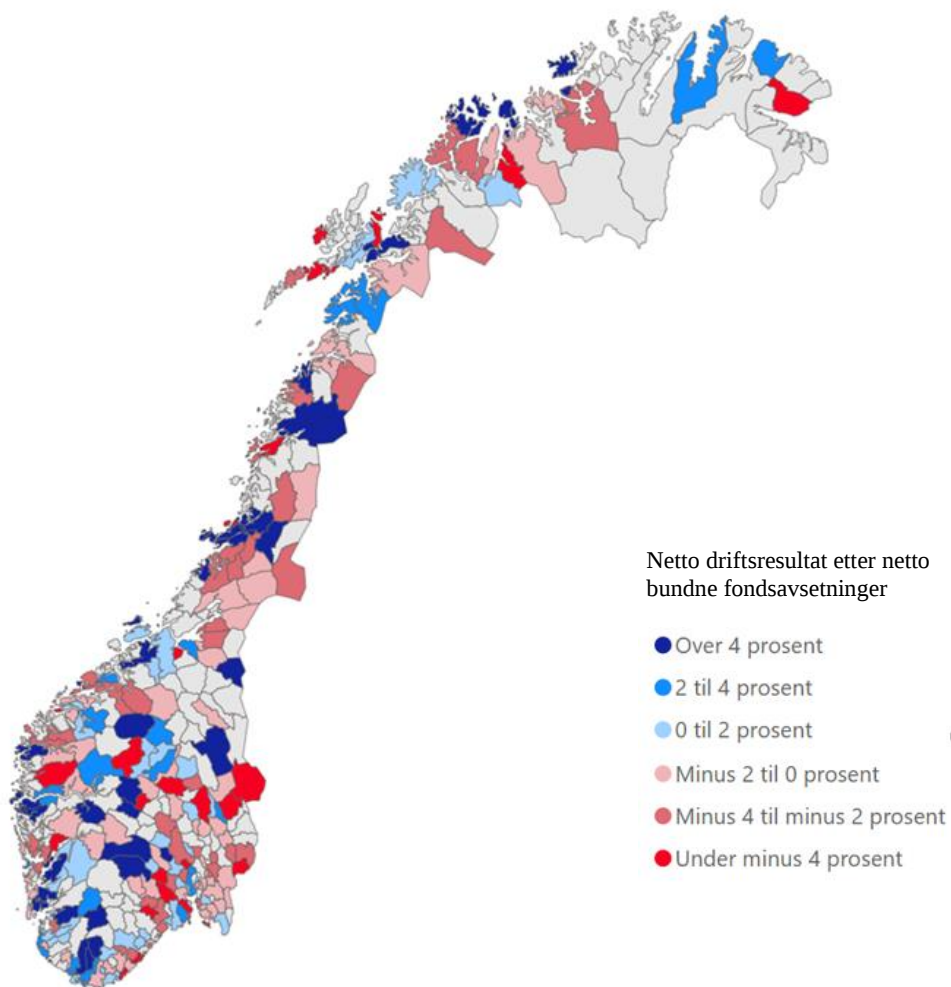

Dato: 28.2.2025

KS REGNSKAPSUNDERSØKELSE REGNSKAPSÅRET 2024

**Svar fra 225 kommuner (utenom Oslo) og
alle fylkeskommunene**

1. Innledning

KS har spurt kommuner og fylkeskommuner om regnskapstall (**kommune- og fylkeskasseregnskap**) for 2024. Innsamlede tall omfatter ikke virksomheter utenfor selve kommunen /fylkeskommunen (f.eks. kommunale foretak og interkommunale selskap). Tallene er følgelig heller ikke fullt ut sammenlignbare med konserntall som bl.a. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) og Statistisk sentralbyrå (SSB) benytter.

Det er mottatt svar fra 225 kommuner med *84,5 prosent av folkemengden utenom Oslo* og alle fylkeskommuner. KS har ikke mottatt tall fra Oslo. 63 prosent av kommunene utenom Oslo har dermed svart på undersøkelsen. Kommunene i Agder og Rogaland har høyest svarandel med 73 prosent, mens den er lavest i Nord-Norge med 49 prosent.

Regnskapsundersøkelsen har en overvekt av svar fra større kommuner. Alle kommuner med over 50 000 innbyggere har svart på undersøkelsen. Lavest svarprosent er det fra kommunene med under 3000 innbyggere med 50 prosent.

2. Sammendrag - netto driftsresultat, investeringer og gjeld

2.1 Kommunene utenom Oslo

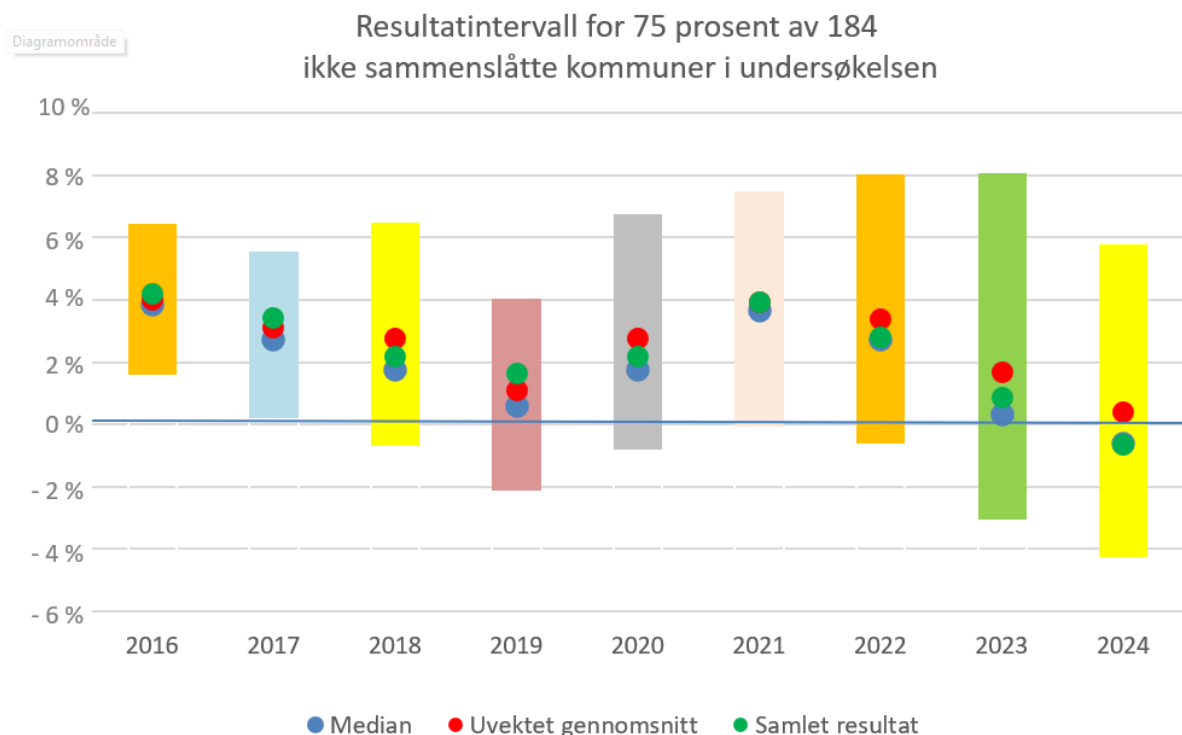
Netto driftsresultat i 2024 for kommunene i undersøkelsen er på **minus 0,4 prosent** av driftsinntektene (i 2023 hadde disse kommunene et positivt netto driftsresultat på 1,0 prosent, mens alle landets kommuner utenom Oslo hadde 0,8 prosent). KS anslår at **kommunekassene utenom Oslo** i 2024 vil få et **negativt** netto driftsresultat på om lag **1/2 prosent** av driftsinntektene. Netto driftsresultat på konsernnivå har de fleste år ligget 0,1-0,2 prosentpoeng høyere enn resultatet i kommunekassene.

Regnskapsresultatet for kommunene utenom Oslo har forverret seg i 2024, og mange kommuner har en presset kommuneøkonomi. Av de 225 kommunene som har svart på KS' regnskapsundersøkelse er det 138 kommuner (58 prosent) som har negativt netto driftsresultat. Nesten halvparten av disse har et netto driftsresultat som er lavere enn minus to prosent av driftsinntektene, og en tredjedel av innbyggerne i undersøkelsen bor i disse kommunene. Utviklingen kan ha sammenheng med høyt kostnadsnivå, betydelig gjeld, høyt rentenivå, økt etterspørsel etter kommunale tjenester og redusert lokalt handlingsrom som følge av et stadig mer detaljert regelverk. Driftsinntektene økte mindre enn driftsutgiftene noe som må ses i lys av midlertidig skattesvikt i 2024. Samtidig har god avkastning på finansielle plasseringer og store utbetalinger fra havbruksfondet bidratt positivt i 2024.

Regnskapstallene fra 184 kommuner som ikke har vært omfattet av sammenslåinger i perioden 2017 – 2020, viser at spredningen i netto driftsresultat fortsatt er stor om enn noe mindre enn i 2023. For de 75 prosent¹ av kommunene som har resultat nærmest median er spredningen i resultatene på om lag 10 prosentpoeng. Resultatet i 2024 for mediankommunen i utvalget av de 132 kommunene er på nivå med samlet resultat for disse kommunene. Uvektet gjennomsnitt er imidlertid høyere enn det vektete snittet, hvilket indikerer at det er en del mindre kommuner som har meget gode resultater i 2024. Samtidig

¹ 138 kommuner som ikke er berørt av kommunesammenslåinger og ligger mellom 12,5 og 87,5 prosentil.

er det også enkelte større kommuner som bidrar til å trekke opp både samlet resultat og gjennomsnittet.

Figur 1. Netto driftsresultat i ikke sammenslåtte kommuner som har svart på undersøkelsen – spredning

Standardavviket for netto driftsresultat i de 225 utvalgs kommunene har gått ned fra 5,1 i 2023 til 4,8 i 2024. Standardavviket i 2024 er samtidig høyere enn i årene 2020 til 2022.

225 kommuner i undersøkelsen	2020	2021	2022	2023	2024
Samlet resultat	2,3	4,2	2,7	1,0	-0,4
Uvektet gjennomsnitt	2,6	3,8	3,2	1,5	0,3
Standardavvik	3,9	3,9	4,3	5,1	4,8

Tabell 1. Netto driftsresultat for de 225 kommunene som har svart undersøkelsen i prosent

Netto driftsresultat har noen begrensninger som indikator for underliggende utvikling i driftsøkonomien, spesielt når resultatene brytes ned på kommune- eller kommunegruppenivå. Øremerkede tilskudd inntektsføres og inngår i netto driftsresultat i det året de mottas uavhengig av når utgiftene påløper. I tillegg inngår årets «over-/underskudd» på selvkostområdene i netto driftsresultat, selv om dette er resultater som skal tilfalle abonnentene og ikke kommunen. Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger fanger i større grad, men ikke fullstendig, opp slike forhold.

Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger i utvalgs kommunene samlet er 0,1 prosentpoeng lavere enn netto driftsresultat, mens det var 0,2 prosentpoeng høyere i 2023. Dette kan tyde på at driftsøkonomien i 2024 er noe svakere enn det netto driftsresultat indikerer.

Utgiftsveksten på tjenesteområdene ekskl. avskrivninger og pensjon.

Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i utvalgskommunene økte med om lag 26 mrd. kroner eller 6,6 prosent fra 2023 til 2024, hvorav økte lønnsutgifter utgjorde 13,4 mrd. kroner tilsvarende 6,8 prosent. Sosiale utgifter økte med 5,6 mrd. kroner (12 prosent), hvorav 3,8 mrd. kroner er økte pensjonskostnader (18 prosent).

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon økte med 0,9 mrd. kroner (1,4 prosent) i 2024. Lavere energiutgifter (0,5 mrd. kroner) sammen med reduserte utgifter til kjøp/leasing av driftsmidler og kjøp av andre tjenester har bidratt til å begrense utgiftsveksten. På den annen side har det vært sterk vekst i utgiftene til leie av lokaler og grunn, avgifter, gebyrer og lisenser, samt vedlikehold. Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon økte med over 4,6 mrd. kroner eller 7,7 prosent.

Av tjenesteområdene er det sosial som har sterkest vekst i brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger og pensjon, med nesten 11 prosent eller 2,3 mrd. kroner. Bidrag til livsopphold står for 60 prosent av veksten noe som bl.a. har sammenheng med det forkortede introduksjonsprogrammet for flyktninger fra Ukraina som fører til at mange har gått over fra introduksjonsprogrammet til økonomisk sosialhjelp. Barnevern er et annet område med høy utgiftsvekst fra 2023 til 2024 med 6,9 prosent.

Administrasjon og kommunale veier har lavest utgiftsvekst med om lag 2 prosent. Reduserte energipriser har også bidratt til moderat utgiftsvekst innen kommunal eiendom med 3,1 prosent.

Pleie og omsorg har en vekst i brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger og pensjon på 5,5 prosent, og veksten er sterkest innenfor tjenester i hjemmet og aktiviserings- og servicetiltak. Barnehage har en utgiftsvekst på 5,4 prosent, mens grunnskole har en vekst på 5,8 prosent. Innen grunnskole er det skolefritidsordningen som har sterkest vekst med 9,2 prosent. Grunnskoleundervisningen (funksjon 202) har en utgiftsvekst på 5,4 prosent.

Sterk vekst i renteutgiftene

Renteutgiftene i kommunene som inngår i KS' regnskapsundersøkelse økte med 30 prosent eller 4,8 mrd. kroner i 2024, mens renteinntektene økt langt mindre med 1,1 mrd. kroner eller 14 prosent. Den sterke veksten i renteutgifter antas bl.a. å ha sammenheng med forfall av langsiktige lån inngått på tidspunkt hvor rentebetingelsene var langt gunstigere enn i dag.

Gevinst på finansielle investeringer økte med 0,4 mrd. kroner eller 17 prosent i 2024. Utbyttene er på den annen side redusert med 0,8 mrd. kroner (13 prosent) fra 2023 til 2024.

Avdragsutgiftene økte med 3,1 prosent (0,5 mrd. kroner) i 2024, hvilket er klart mindre enn veksten i avskrivningene som var på 6,8 prosent (1,4 mrd. kroner). Dette kan indikere at kommunene har innbetalt mindre i ekstraordinære avdrag i 2024 enn i 2023.

Samlet sett øker dermed netto finansutgifter og avdrag med 4,6 mrd. kroner (32 prosent) fra 2023 til 2024 i de 225 kommunene som inngår i KS' regnskapsundersøkelse.

Investeringer og lånegjeld

Deler av kommunenes investeringer skjer utenfor kommunekassen (f.eks. i kommunale foretak og interkommunale selskaper), og det er derfor vanskelig å bedømme endring i investeringsaktiviteten ut fra de tallene som er hentet inn i regnskapsundersøkelsen. Det kan likevel nevnes at brutto investeringer til kommunene i undersøkelsen økte med 5,9 prosent samtidig som investeringsinntektene ble redusert med 4,5 prosent. Dette gjør at netto investeringer før finanstransaksjoner økte med 3,9 mrd. kroner eller 10,6 prosent fra 2023 til 2024.

Brutto lånegjeld økte med 6,7 prosent eller 30 mrd. kroner. Kommunenes utlån økte med 8 mrd. kroner, mens ubrukte lånemidler hadde en beskjeden økning. Veksten i netto lånegjeld blir etter dette på drøyt 21 mrd. kroner eller 6,1 prosent.

Veksten i brutto og netto lånegjeld var litt høyere enn veksten i driftsinntekter, og lånegjelden som andel av driftsinntektene økt dermed marginalt i 2024. Kommunenes brutto lånegjeld tilsvarte 109 prosent av driftsinntektene i 2024, mens netto lånegjeld utgjorde 85 prosent.

2.2 Fylkeskommunene

Netto driftsresultat er i de foreløpige regnskapene for fylkeskommunene utenom Oslo på **2,7 prosent** av driftsinntektene, en reduksjon på 1,5 prosentpoeng fra 2023. **Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger**, som i stor grad fanger opp periodiseringsproblematikk, endte på **2,2 prosent** av driftsinntektene i 2024, ned fra 3,9 prosent i 2023. Flere fylkeskommuner ble delt fra 1. januar 2024, og dette gjør det mer krevende å gjøre direkte sammenligninger med tidligere regnskapsår.

Netto finansutgifter i fylkeskommunene økte med 345 mill. kroner, og avdragene var tilnærmet uendret fra 2023 til 2024. Samlet sett innebærer dette en økning i netto finansutgifter og avdrag med 7,7 prosent.

Brutto investeringene ble redusert med 4,2 prosent til 20,6 mrd. kroner i 2024 samtidig som investeringsinntektene ble mer enn halvert. Netto investeringsutgifter før finanstransaksjoner økte etter dette med 32 prosent til 16,5 mrd. kroner i 2024.

Brutto lånegjeld økte med 4,6 prosent, og utgjør ved utgangen av 2024 om lag 88 mrd. kroner eller 77 prosent av driftsinntektene. Netto lånegjeld økte med 4,2 prosent og utgjør 73,6 prosent av driftsinntektene.

3. Kommunene utenom Oslo

Hovedtallene for kommunene kan oppsummeres slik:

RESULTATER FRA REGNSKAPSUNDERSØKELSEN 2024

Kommuner uten Oslo

Antall kommuner med svar:	225	Andel folketall (ekskl Oslo):	84,5 %
Hovedtall mill.kr	År 2023	År 2024	Endring i pst
Driftsinntekter	412 428,8	436 933,2	5,9 %
Driftsutgifter	413 694,1	440 939,0	6,6 %
Brutto driftsresultat (inkl sosial utlån og næringslån)	-1 265,3	-4 005,8	
Prosent av driftsinntekter	-0,3 %	-0,9 %	
Renteinntekter inkl utbytte og netto gevinst omløpsm	16 431,7	17 076,5	3,9 %
Renteutgifter	15 853,2	20 638,5	30,2 %
Avdragsutgifter	15 002,4	15 467,1	3,1 %
Netto finansutgifter og avdrag	14 423,9	19 029,1	31,9 %
Prosent av driftsinntekter	3,5 %	4,4 %	
Motpost avskrivninger	19 965,3	21 324,0	6,8 %
Netto driftsresultat	4 276,1	-1 710,9	
Prosent av driftsinntekter	1,0 %	-0,4 %	
Netto bundne fondsavsetninger	725,0	-519,9	
Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger	5 001,1	-2 230,9	
Prosent av driftsinntekter	1,2 %	-0,5 %	
Merforbruk til inndekning senere år	276,6	-730,5	
Prosent av driftsinntekter	0,1 %	-0,2 %	
Brutto investeringer	53 253,9	56 374,0	5,9 %
Prosent av driftsinntekter	12,9 %	12,9 %	
Investeringsinntekter	16 892,9	16 141,2	-4,4 %
Netto investeringer	36 361,1	40 232,8	10,6 %
Brutto lånegjeld	444 432,5	474 270,5	6,7 %
Netto lånegjeld (fratrullet utlån og ubrukte lånemidler)	350 295,8	371 639,1	6,1 %
Netto lånegjeld i pst av driftsinntekter	84,9 %	85,1 %	
Underskudd før lån	-17 082,5	-26 476,6	
Prosent av driftsinntekter	-4,1 %	-6,1 %	

Tabell 2: Sammendrag regnskapstall 225 kommuner

3.1 Brutto driftsresultat

Driftsinntektene i kommunene i undersøkelsen økte med 5,9 prosent eller nesten 25 mrd. kroner fra 2023 til 2024. Regnskapsførte rammetilskudd inkl. inntektsutjevning til kommunene i regnskapsundersøkelsen økte med i underkant av 10 mrd. kroner i 2024, samtidig som inntektene fra inntekts-, formues- og naturressursskatt økte drøyt 3 mrd. kroner. Samlet vekst i skatt og rammetilskudd er dermed på om lag 13 mrd. kroner og utgjør om lag halvparten av samlet inntektsvekst.

Driftsutgiftene i kommunene i undersøkelsen økte med 6,6 prosent i 2024, og brutto driftsresultat endte på **minus 0,9 prosent av driftsinntektene**. Dette er en nedgang på 0,6 prosentpoeng fra 2023.

Lønnsutgiftene økte med nesten 13,5 mrd. kroner (6,8 prosent) i 2024. Brutto pensjonspremier ble redusert med 7,4 mrd. kroner (18 prosent) samtidig som bruken av

premiefond til betaling av pensjonspremier økte med 2,3 mrd. kroner. Samlet sett ble innbetalinger av pensjonspremier som direkte belaster kommunenes likviditet redusert fra 35 mrd. kroner i 2023 til 25 mrd. kroner i 2024. Pensjonskostnaden som skal belastes regnskapet øker likevel med 3,8 mrd. kroner eller 18 prosent som følge av at inntektsføring av netto premieavvik etter amortisering (ekskl. arbeidsgiveravgift) er redusert fra 14,3 mrd. kroner i 2023 til 0,8 mrd. kroner i 2024. Den sterke veksten i pensjonskostnadene er også hovedforklaringen til at sosiale utgifter øker langt mer enn lønnsveksten.

Premieavvik inkludert arbeidsgiveravgift:	År 2023	År 2024	Endring i pst
Årets premieavvik, funksjon 170	-22 527,5	-10 105,3	-55,1 %
Amortisering, funksjon 171	6 518,7	9 133,2	40,1 %
Netto	-16 008,8	-972,1	-93,9 %

Tabell 3: Premieavvik inkludert arbeidsgiveravgift i 225 kommuner

Avskrivningene i utvalgskommunene utgjør 21,3 mrd. kroner i 2024; en vekst siste år på 6,8 prosent fra foregående år. Til sammenlikning utgjør betalte avdrag i driftsregnskapet for de samme kommunene 15,5 mrd. kroner.

3.2 Eksterne finansielle utgifter og inntekter (renter og avdrag mm.)

Samlede **netto finansutgifter og avdrag** i utvalgskommunene i 2024 er på 19,0 mrd. kroner, dvs. en økning på 4,6 mill. kroner fra 2023. Som andel av driftsinntektene utgjør netto finansutgifter og avdrag **4,4 prosent** av driftsinntektene i 2024; en økning på 0,9 prosentpoeng fra 2023.

Finans: (mill kr)	År 2023	År 2024	Endring i pst
Renteinntekter, art 900	-7 733,9	-8 810,8	13,9 %
Utbytte/eieruttak, art 905	-6 461,3	-5 642,7	-12,7 %
Netto gevinst finansielle omløpsmidler, art 909, 509	-2 236,5	-2 623,1	17,3 %
Renteutgifter, art 500	15 853,2	20 638,5	30,2 %
Netto finansutgifter	-578,5	3 562,0	
<i>Andel av driftsinntekter</i>	<i>-0,1 %</i>	<i>0,8 %</i>	
Avdrag	15 002,4	15 467,1	3,1 %
Netto finansutgifter og avdrag	14 423,9	19 029,1	31,9 %
<i>Andel av driftsinntekter</i>	<i>3,5 %</i>	<i>4,4 %</i>	

Tabell 4: Netto finans og avdrag 225 kommuner

Netto finansutgifter (før avdrag) økte i kommunene i regnskapsundersøkelsen med 4,1 mrd. kroner i 2024. Dette skyldes i første rekke at kommunenes renteutgifter har økt langt mer enn renteinntektene, noe som kan ha sammenheng med forfall og refinansiering av langsiktige lån inngått på tidspunkt hvor rentebetingelsene var langt gunstigere enn i dag. opp.

Avkastningen på finansielle plasseringer økte med 0,4 mrd. kroner (17 prosent) i 2024, mens eieruttak og utbytteinntekter ble redusert med 0,8 mrd. kroner.

Avdragsutgiftene gikk opp med 0,5 mrd. kroner (3,5 prosent) i 2024 og avdragene utgjorde 4,1 prosent av gjennomsnittlig lånegjeld fratrasket utlån i 2024. Dette indikerer en gjennomsnittlig nedbetalingstid på lånene på om lag 20 år. Avskrivningene har samtidig økt med 6,8 prosent (1,4 mrd. kroner), og dette kan indikere at kommunene har betalt mindre i ekstraordinære avdrag i 2024 sammenlignet med 2023.

3.3 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat for kommunene i undersøkelsen er på **minus 0,4 prosent** av driftsinntektene i 2024 (1,0 prosent for de samme kommunene og 0,8 prosent for alle kommunene i 2023). **Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger**, som bl.a. fanger opp periodisering av øremerkede tilskudd og selvkostinntekter, er på **minus 0,5 prosent** av driftsinntektene eller **0,1 prosentpoeng** svakere enn netto driftsresultat.

Det er i 2024 netto inntektsført drøyt 500 mill. kroner av tidligere års bundne fondsavsetninger, mens det i 2023 ble avsatt om lag 700 mill. kroner. Netto inntektsføring antas å ha sammenheng med at tidligere ubrukte øremerkede statstilskudd har vært brukt til finansiering av driftsutgifter i 2024. Innenfor VAR-området er det i 2024 netto avsatt et mindre beløp (70 mill. kroner) til bundne fond, hvilket er en indikasjon på at det for utvalgs kommunene samlet har vært godt samsvar mellom planlagt og faktisk aktivitet.

Spredningen i netto driftsresultat mellom kommunene er i 2024 fortsatt stor, fra minus 15,8 prosent av driftsinntektene i kommunen med svakest resultat til 29,6 prosent i kommunen med høyest resultat. Av kommunene som har svart på undersøkelsen er det 184 kommuner som ikke har vært berørt av kommunesammenslåinger de siste årene. For 75 prosent av disse 184 kommunene² er det en spredning i netto driftsresultater med om lag 10 prosentpoeng. Dette er et prosentpoeng mindre spredning enn i 2023, men samtidig høyere enn i årene 2016 til 2022. En annen indikator på økt spredning mellom kommunene er standardavviket for netto driftsresultat for de 225 kommunene i undersøkelsen som er 4,8 prosentpoeng i 2024. Også dette er litt lavere enn i 2023, men høyere enn i årene 2020 til 2022.

I undersøkelsen er det kommunene med under 3 000 innbyggere som har det beste netto driftsresultatet med 2,4 prosent. Svakest resultat har kommunene med 20 -50 000 innbyggere med minus 1,3 prosent. Resultatene i kommunegruppene, spesielt de med færrest innbyggere, kan være påvirket av resultater i enkelt kommuner. I vurderingen av resultatet i kommunegruppene kan det derfor være nyttig også å vurdere resultatet i mediankommunen og uvektet gjennomsnitt. I mediankommunen varierer netto driftsresultat i de ulike kommunegruppene fra et negativt resultat 1,8 prosent i kommunene med 20 – 50 000 innbyggere til et positivt resultat på 2,6 prosent i kommunene med under 3 000 innbyggere. At medianresultatene i flere av kommunegruppene ligger under gruppens samlede resultat er en indikasjon på at resultatet i kommunegruppen trekkes opp av gode resultater i enkeltkommuner.

30 prosent av kommunene (67 kommuner) har et netto driftsresultat som er høyere enn måltallet for netto driftsresultat i kommunene samlet sett over tid (1,75 prosent av driftsinntektene). Dette er om lag på samme nivå som i 2023 hvor det var 76 kommuner som

² 132 ikke sammenslåtte kommuner og ligger mellom 12,5 og 87,5 prosentil.

lå over dette måltallet. 155 kommuner (69 prosent) har svakere netto driftsresultat i 2024 enn i 2023. Av kommunene i undersøkelsen er det videre 25 prosent som har en svekkelse i resultatet på mer enn 3 prosentpoeng, mens det er 11 prosent som har en forbedring på 3 prosentpoeng eller mer.

130 av de 225 kommunene i undersøkelsen (58 prosent) har negativt netto driftsresultat i 2024 mot 95 kommuner i 2023 (42 prosent). Høyest andel kommuner med negativt netto driftsresultat finner man i kommunene med 20 - 50 000 innbyggere med 75 prosent og 10 - 20 000 innbyggere med 74 prosent. Kommunene med under 3 000 innbyggere har lavest andel kommuner med negativt resultat med 36 prosent. Alle kommunegrupper har økning i andelen kommuner med negativt netto driftsresultat, og størst er økningen i kommunene med over 50 000 innbyggere.

	Andel kommuner med negativt netto driftsresultat	
	2024	2023
Kommuner med under 3 000 innbyggere	36 %	34 %
Kommuner med 3 - 5 000 innbyggere	58 %	38 %
Kommuner med 5 - 10 000 innbyggere	60 %	43 %
Kommuner med 10 - 20 000 innbyggere	74 %	48 %
Kommuner med 20 - 50 000 innbyggere	75 %	60 %
Kommuner med over 50 000 innbyggere	63 %	26 %
Sum	58 %	42 %

Tabell 5 – Andel kommuner med negativt netto driftsresultat

19 kommuner (8 prosent) går fra negativt netto driftsresultat i 2023 til positivt resultat i 2024, mens det er 54 kommuner (24 prosent) som går den motsatte veien. En tredjedel av kommunene (76 kommuner) har negativt netto driftsresultat både i 2023 og 2024.

Etter landsdel er det kommunene i Nord-Norge som har svakest netto driftsresultat med minus 1,3 prosent av driftsinntektene i 2024. Best resultat har kommunene i Trøndelag med pluss 1,7 prosent. Tas det hensyn til netto avsetning til bundne fond er det fortsatt kommunene i Trøndelag som har best resultat med 1,6 prosent og kommunene i Nord-Norge som har svakest resultat med minus 1,4 prosent.

Kommunene med de høyeste utgiftskorrigerte frie inntektene³ (over 102 prosent av landssnittet) har de beste netto driftsresultatene etter netto avsetning til bundne fond i 2024 med 1,4 prosent av driftsinntektene. Svakest resultat har kommunene med utgiftskorrigerte frie inntekter mellom 93,3 og 94,8 prosent av landssnittet med minus 2,1 prosent. For de øvrige kommunegruppene sortert etter utgiftskorrigerte frie inntekter varierer resultatet fra minus 0,7 prosent til minus 0,3 prosent.

22 kommuner har i 2024 et merforbruk som fremføres til inndeckning i senere år (regnskapsmessig merforbruk) og til sammen utgjør dette 730 mill. kroner. Til sammenligning var det 13 av kommunene i undersøkelsen som hadde et merforbruk i 2023 (276 mill. kroner).

³ inkl. eiendomsskatt, konsesjonskraftsinntekter og havbruksinntekter i 2023

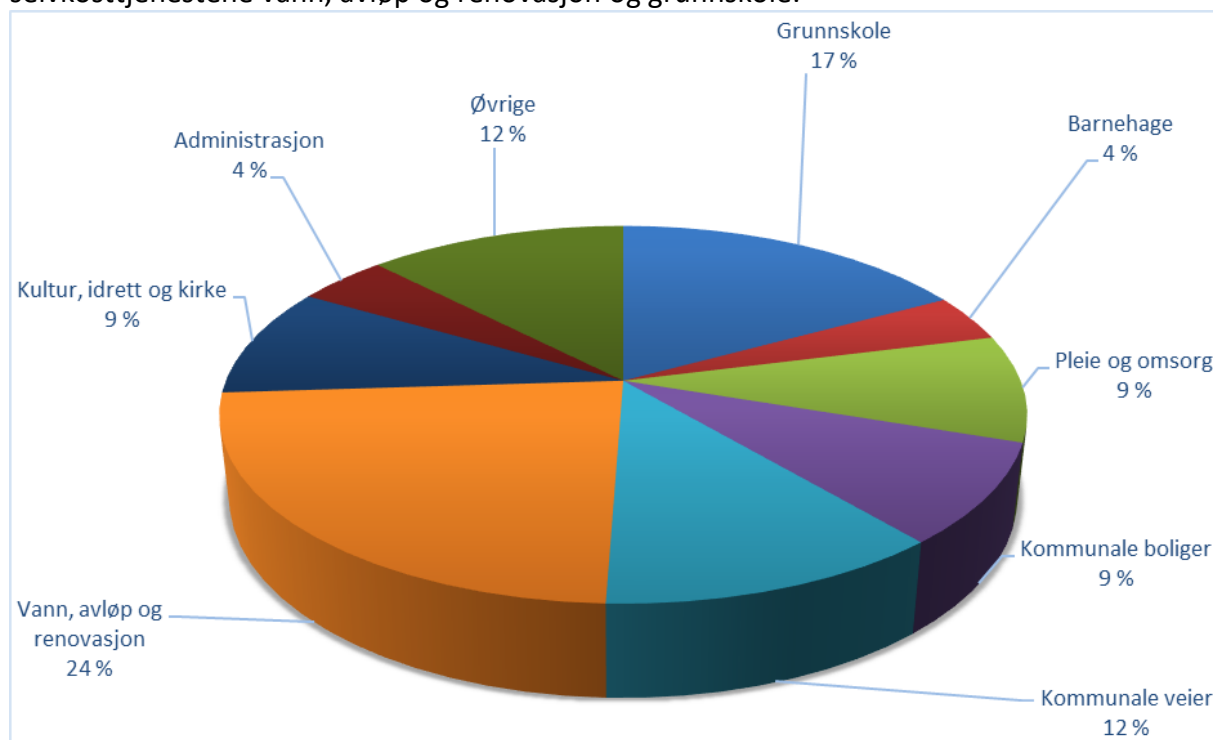
3.4 Investeringer og gjeld

Investeringene varierer mye fra år til år for enkeltkommuner, og i tillegg skjer en del av investeringene utenfor kommunekassen (f.eks. i kommunale foretak og interkommunale selskaper). Det er derfor vanskelig å bedømme endring i investeringsaktiviteten ut fra de tallene som er hentet inn i undersøkelsen, og de bør derfor kun ses som en indikasjon på utviklingen.

Brutto investeringer i kommunene i undersøkelsen utgjorde 56,4 mrd. kroner, hvilket tilsvarer en økning på om lag 3,1 mrd. kroner eller 6 prosent fra foregående år. Investeringsinntektene er samtidig reduser med 0,8 mrd. kroner (4,4 prosent), og økningen i netto investeringsutgifter blir dermed med 3,8 mrd. kroner eller 10,6 prosent.

Underskudd før lån i utvalgte kommunene, som kan avledes av regnskapstallene fra kommunene, økte med 9,4 mrd. kroner til 26,5 mrd. kroner i 2024. Underskudd før lån i 2024 tilsvarer 6,1 prosent av driftsinntektene.

Detaljerte regnskapstall viser at drøyt 40 prosent av investeringene i 2024 har skjedd innen selvkosttjenestene vann, avløp og renovasjon og grunnskole.

Figur 2 – Investeringer fordelt på område

Brutto lånegjeld i utvalgte kommunene er på 474 mrd. kroner, en økning på 30 mrd. kroner eller 6,7 prosent fra foregående år. Summeres veksten i bruttogjeld for kommunene i regnskapsundersøkelsen og fylkeskommunene er brutto gjeldsvekst på 6,4 prosent. Kredittindikatoren som SSB publiserer viser en sesongjustert gjeldsvekst for kommuneforvaltningen (kommuner og fylkeskommuner) i 2024 på 7,3 prosent.

3.5 Disposisjonsfond

Disposisjonsfondene (fratrullet merforbruk til inndekning i senere år) er i utvalgskommunene på i overkant av 48 mrd. kroner i 2024, hvilket tilsvarer 11,2 prosent av driftsinntektene eller om lag kroner 11 700 kroner per innbygger. Dette kan sammenlignes med disposisjonsfondene i foregående års regnskap som var på i underkant av 55 mrd. kroner eller 13,3 prosent av driftsinntektene.

23 av kommunene (10 prosent) i undersøkelsen har negativt eller 0 i disposisjonsfond (inkludert merforbruk til inndekning i senere år), mens 35 kommuner (16 prosent) har disposisjonsfond på mellom 0 og 5 prosent av driftsinntektene. I motsatt ende er det 21 prosent av kommunene (47 kommuner) som har disposisjonsfond på 20 prosent av driftsinntektene eller mer.

Det er kommunene i Nord-Norge som har lavest disposisjonsfond som andel av driftsinntektene med 5,2 prosent. Kommunene i Trøndelag har størst disposisjonsfond med 13,8 prosent av inntektene.

Gruppert etter utgiftskorrigerte frie inntekter (inkl. eiendomsskatt, konsesjonskraftsinntekter og havbruksinntekter) er det kommunene med inntekter på over 102,0 prosent av landssnittet som har de høyeste disposisjonsfondene med 17,9 prosent av driftsinntektene. Laveste disposisjonsfond har kommunene med utgiftskorrigerte frie inntekter på 98,7 til 102,0 prosent av landssnittet med 7,7 prosent.

4. Fylkeskommunene utenom Oslo

Hovedtallene for fylkeskommunene kan oppsummeres slik:

RESULTATER FRA REGNSKAPSUNDERSØKELSEN 2024

Fylkeskommuner (uten Oslo)

Antall fylkeskommuner med svar:	14	Andel folketall (ekskl Oslo):	100,0 %
Hovedtall mill.kr	År 2023	År 2024	Endring i pst
Driftsinntekter	107 599,0	113 766,6	5,7 %
Driftsutgifter	105 640,8	113 475,7	7,4 %
Brutto driftsresultat (inkl sosial utlån og næringslån)	1 958,2	290,9	
Prosent av driftsinntekter	1,8 %	0,3 %	
Renteinntekter inkl utbytte og netto gevinst omløpsm	2 721,2	3 130,1	15,0 %
Renteutgifter	3 091,6	3 845,9	24,4 %
Avdragsutgifter	3 974,9	3 965,8	-0,2 %
Netto eksterne finansutgifter	4 345,3	4 681,7	7,7 %
Prosent av driftsinntekter	4,0 %	4,1 %	
Motpost avskrivninger	6 870,7	7 428,5	8,1 %
Netto driftsresultat	4 483,6	3 037,7	
Prosent av driftsinntekter	4,2 %	2,7 %	
Netto bundne fondsavsetninger	-239,6	-502,3	
Netto driftsresultat etter bundne fondsavsetninger	4 244,0	2 535,4	
Prosent av driftsinntekter	3,9 %	2,2 %	
Fremført til indekning i senere år (merbruk)	-	-	
Prosent av driftsinntekter	0,0 %	0,0 %	
Brutto investeringer	21 490,1	20 585,6	-4,2 %
Prosent av driftsinntekter	20,0 %	18,1 %	
Investeringsinntekter	8 946,2	4 074,3	-54,5 %
Netto investeringer	12 544,0	16 511,4	31,6 %
Brutto lånegjeld	83 906,3	87 757,9	4,6 %
Netto lånegjeld (fratrullet utlån og ubrukte lånemidl	80 315,3	83 676,9	4,2 %
	74,6 %	73,6 %	
Underskudd før lån	-4 085,5	-9 507,8	
Prosent av driftsinntekter	-3,8 %	-8,4 %	

Tabell 6: Sammendrag regnskapstall fylkeskommuner

4.1 Brutto driftsresultat

Driftsinntektene og driftsutgiftene økte med henholdsvis 5,7 og 7,4 prosent. Brutto driftsresultat som andel av driftsinntektene er som følge av dette redusert fra 1,8 prosent i 2023 til 0,3 prosent i 2024. Den svekkede driftsmarginen må ses i sammenheng med sterk prisvekst på flere av fylkeskommunenes tjenesteområder.

Pensjonspremiene for fylkeskommunene er redusert med 1,0 mrd. kroner eller 19 prosent i 2024. I tillegg er bruk av premiefond til betaling av pensjonspremier økt med 0,1 mrd.

kroner, og pensjonspremier som belaster fylkeskommunenes likviditet er dermed redusert med 1,1 mrd. kroner i 2024. Til tross for dette fikk fylkeskommunene likevel en økning i pensjonskostnadene med 640 mill. kroner. Dette har sammenheng med at netto inntektsføring av premieavvik ekskl. arbeidsgiveravgift ble redusert med 1,25 mrd. kroner samtidig som amortiseringen av tidligere års premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift økte med over 500 mill. kroner.

Netto premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift i fylkeskommunenes regnskaper kan oppsummeres slik:

Premieavvik:	År 2023	År 2024	Endring i pst
Årets premieavvik, funksjon 470	-2 724,6	-1 327,1	-51,3 %
Amortisering, funksjon 471	681,5	1 213,2	78,0 %
Netto	-2 043,1	-113,9	-94,4 %
<i>Andel av driftsinntekter</i>	<i>-1,9 %</i>	<i>-0,1 %</i>	

Tabell 7: Premieavvik fylkeskommuner

Avskrivningene i fylkeskommunene utgjør om lag 7,4 mrd. kroner i 2024; en vekst siste år på om lag 8 prosent. Til sammenlikning utgjør betalte avdrag i driftsregnskapet 4,0 mrd. kroner.

4.2 Eksterne finansutgifter og finansinntekter

Samlede netto finansutgifter og avdrag i fylkeskommunene har økt med drøyt 330 mill. kroner eller 7,7 prosent i 2024, og som andel av driftsinntektene utgjør de 4,1 prosent i 2024 (økning med 0,1 prosentpoeng fra foregående år).

Fylkeskommunenes renteutgifter økte med 750 mill. kroner i 2024, mens renteinntektene gikk opp med knappe 300 mill. kroner. Økningen i netto finansutgifter er likevel 100 mill. kroner lavere enn økningen i netto renteutgifter, og i hovedsak har dette sammenheng med økt utbytte og eieruttak.

Avdragene (netto) i 2024 var på samme nivå som foregående år, og utgjør 4,7 prosent av gjennomsnittlig lånegjeld fratrukket utlån i 2024. Dette indikerer en gjennomsnittlig nedbetalingstid på lånene på 21 år.

4.3 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat for fylkeskommunene ble redusert til **2,7 prosent av driftsinntektene** i 2024 (4,2 prosent i 2023). Periodisering av øremerkede statstilskudd etc. for å sikre finansiering av utgiftene når disse påløper blir håndtert gjennom avsetning og bruk av bundne driftsfond. I 2024 er det en netto avsetning til bundne fond på 500 mill. kroner, mens netto avsetning i 2023 var 240 mill. kroner. **Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger** er dermed på **2,2 prosent** i 2024; en nedgang fra 3,9 prosent i 2023.

Det er betydelig variasjon i resultatene mellom fylkeskommunene. Svakest netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger har Telemark og Finnmark med minus 1,0 prosent, mens Troms har høyest resultat med 7,4 prosent. I de øvrige fylkeskommunene varierer resultatet mellom 0,6 og 3,2 prosent.

Ingen av fylkeskommunene har merforbruk som er framført til inndekning i senere år (regnskapsmessig merforbruk) i 2024.

4.4 Investeringer og lånegjeld

Brutto investeringsutgifter er redusert med 900 mill. kroner til 20,6 mrd. kroner i 2024, det vil si med 4,2 prosent. Samtidig er investeringsinntektene redusert med 4,9 mrd. kroner (54,5 prosent). Fylkeskommunenes netto investeringsutgifter i 2024 blir etter dette på 16,5 mrd. kroner, en økning med 32 prosent fra foregående år.

Brutto lånegjeld (ekskl. pensjonsforpliktelser) økte med 3,9 mrd. kroner (4,6 prosent) til 87,8 mrd. kroner i 2024. Netto lånegjeld økte med 4,2 prosent til 83,7 mrd. kroner, hvilket tilsvarer 73,6 prosent av driftsinntektene (74,6 prosent i 2023).

4.5 Disposisjonsfond

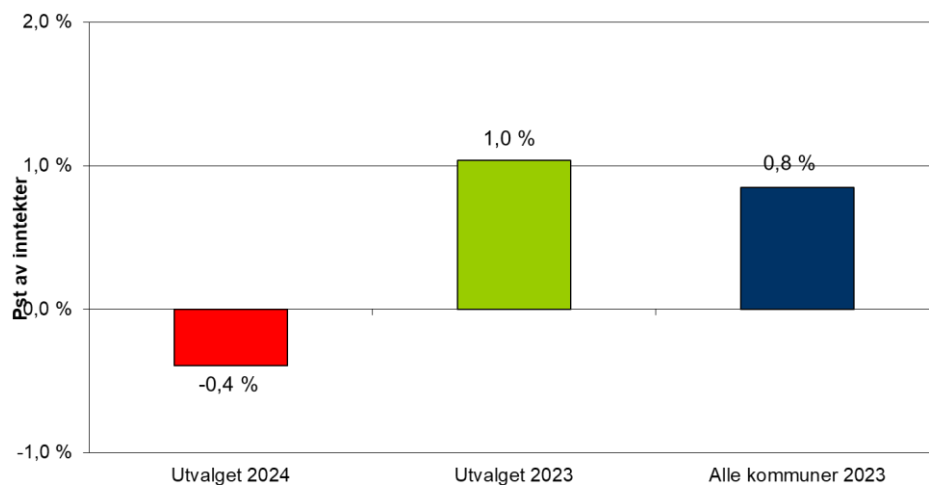
Disposisjonsfondene⁴ i fylkeskommunene er til sammen på 14,6 mrd. kroner i 2024, hvilket er en nedgang på 1,8 mrd. kroner fra foregående år. Fylkeskommunenes disposisjonsfond tilsvarer 12,8 prosent av driftsinntektene (15,2 prosent i 2023).

⁴ Ingen av fylkeskommunene har verken i 2023 eller 2024 merforbruk framført for inndekning i senere år

Vedlegg: Figurer og tabeller

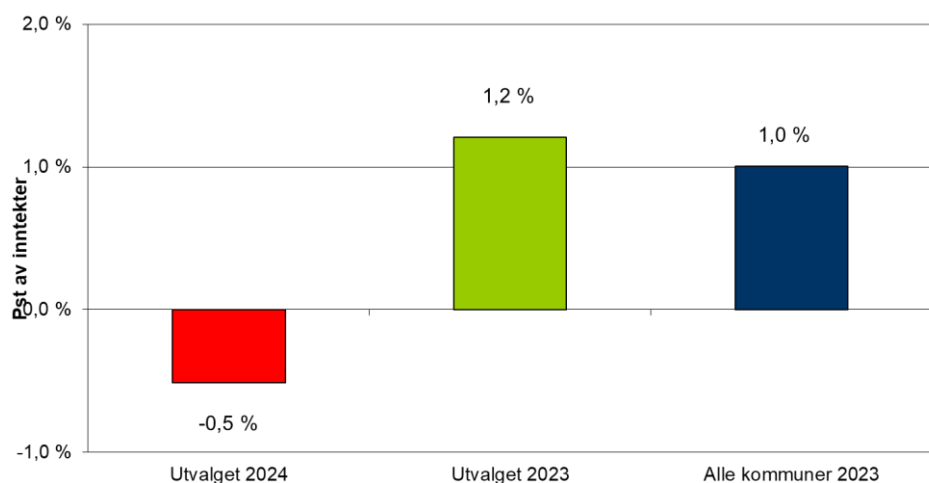
225 av 357 kommuner,
84,5 % av folketallet utenom Oslo

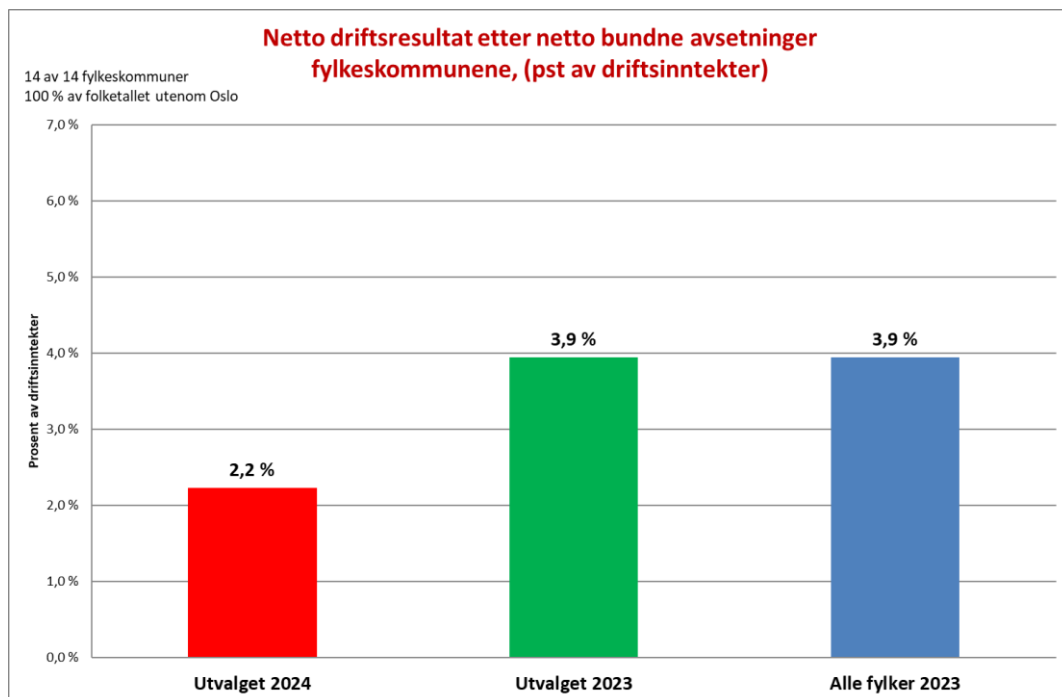
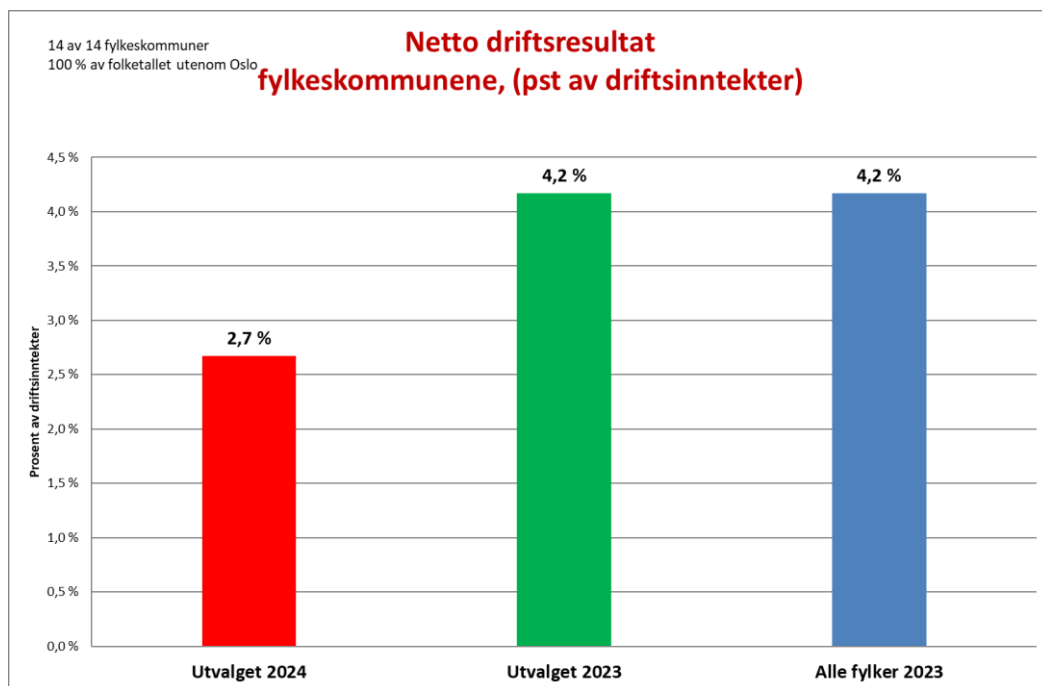
**Netto driftsresultat for kommuner utenom Oslo
(pst av driftsinntekter)**

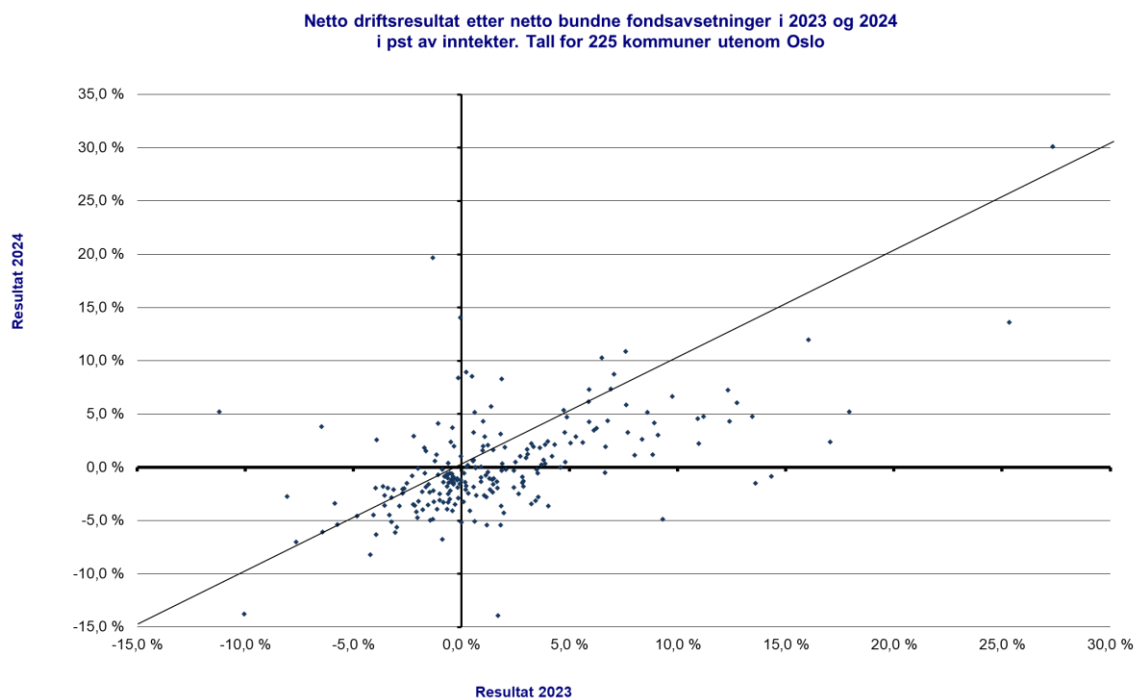
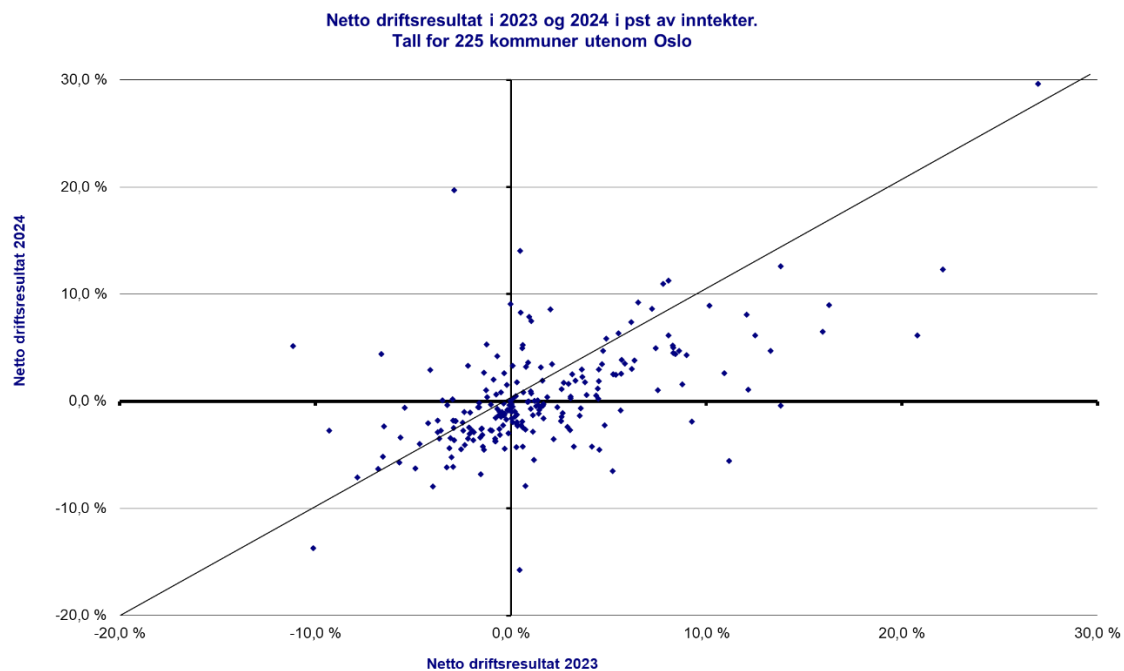

225 av 356 kommuner,
84,5 % av folketallet utenom Oslo

**Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavtsetninger for kommuner
uten Oslo (pst av driftsinntekter)**

Netto driftsresultat fordelt etter innbyggertall

	År 2023		År 2024
	Alle kommuner utenom Oslo	Utvalget	Netto driftsres for utvalget
Kommuner 0 - 3000 innb	2,0 %	3,3 %	2,4 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	4,1 %	3,2 %	1,5 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	-0,5 %	0,5 %	-0,2 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	0,4 %	1,0 %	-0,5 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	0,0 %	0,1 %	-1,3 %
Kommuner over 50000 innb	1,4 %	1,4 %	-0,3 %
Alle	0,8 %	1,0 %	-0,4 %

Netto driftsresultat 2024 etter kommunestørrelse

	Samlet resultat	Median	Uvektet gjennomsnitt
Kommuner 0 - 3000 innb	2,4 %	2,6 %	2,3 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	1,5 %	-0,8 %	1,0 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	-0,2 %	-0,8 %	-0,5 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	-0,5 %	-1,2 %	-0,7 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	-1,3 %	-1,8 %	-1,3 %
Kommuner over 50000 innb	-0,3 %	-0,6 %	-0,6 %
Sum alle kommuner utenom Oslo	-0,4 %	-0,6 %	0,3 %

Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger fordelt etter innbyggertall

	År 2023		År 2024
	Alle kommuner utenom Oslo	Utvalget	Utvalget
Kommuner 0 - 3000 innb	2,1 %	3,5 %	2,1 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	3,7 %	3,0 %	1,4 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	-0,2 %	0,7 %	-0,3 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	0,6 %	1,2 %	-0,7 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	0,1 %	0,2 %	-1,4 %
Kommuner over 50000 innb	1,6 %	1,6 %	-0,3 %
Alle	1,0 %	1,2 %	-0,5 %

Netto driftsresultat 2024 etter netto bundne fondsavsetninger

Kommunene sortert etter kommunestørrelse

	Samlet resultat	Median	Uvektet gjennomsnitt
Kommuner 0 - 3000 innb	2,1 %	2,2 %	2,0 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	1,4 %	-0,5 %	2,0 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	-0,3 %	-1,4 %	-0,5 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	-0,7 %	-1,5 %	-0,9 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	-1,4 %	-1,6 %	-1,4 %
Kommuner over 50000 innb	-0,3 %	-0,9 %	-0,6 %
Sum alle kommuner utenom Oslo	-0,5 %	-0,8 %	0,1 %

	Nedre kvartil	Median	Øvre kvartil
Kommuner med under 3 000 innbyggere			
2024	-0,95	2,64	6,15
2023	-0,82	1,03	8,06
Kommuner med 3 - 5 000 innbyggere			
2024	-2,03	-0,81	1,01
2023	-0,48	0,81	3,65
Kommuner med 5 - 10 000 innbyggere			
2024	-2,82	-0,83	1,24
2023	-2,91	0,10	2,11
Kommuner med 10 - 20 000 innbyggere			
2024	-2,21	-1,18	0,22
2023	-1,61	0,03	2,80
Kommuner med 20 - 50 000 innbyggere			
2024	-3,02	-1,78	-0,08
2023	-1,49	-0,46	1,41
Kommuner med over 50 000 innbyggere			
2024	-2,15	-0,58	0,78
2023	0,04	1,52	2,82

Netto driftsresultat fordelt etter landsdeler

	År 2023		År 2024
	Alle kommuner utenom Oslo	Utvalget	Utvalget
Østlandet	1,1 %	1,2 %	-0,7 %
Agder/Rogaland	2,9 %	2,7 %	0,4 %
Vestland/Møre og Romsdal	0,7 %	1,2 %	-1,2 %
Trøndelag	-0,2 %	0,4 %	1,7 %
N-Norge	-1,9 %	-2,3 %	-1,3 %
I alt	0,8 %	1,0 %	-0,4 %

Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger fordelt etter landsdeler

	År 2023		År 2024
	Alle kommuner utenom Oslo	Utvalget	Utvalget
Østlandet	1,2 %	1,3 %	-0,8 %
Agder/Rogaland	3,1 %	2,9 %	0,3 %
Vestland/Møre og Romsdal	0,9 %	1,5 %	-1,2 %
Trøndelag	0,0 %	0,5 %	1,6 %
N-Norge	-1,7 %	-2,1 %	-1,4 %
I alt	1,0 %	1,2 %	-0,5 %

Netto driftsresultat fordelt etter korrigerte frie inntekter (2023) inkl. eiendomsskatt, og konsesjonskraftinntekter og havbruksinntekter

	År 2023		År 2024
	Alle kommuner utenom Oslo	Utvalget	Utvalget
Korrigerte frie inntekter			
93,3 eller lavere	0,4 %	0,6 %	-0,4 %
93,3 - 94,8	0,1 %	1,0 %	-2,1 %
94,8- 96,3	1,1 %	0,2 %	-0,7 %
96,3 - 98,7	0,6 %	0,7 %	-0,3 %
98,7 - 102,00	-0,3 %	0,3 %	-0,7 %
Over 102,00	2,6 %	2,7 %	1,4 %
I alt	0,8 %	1,0 %	-0,4 %

Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger fordelt etter korrigerte frie inntekter (2023) inkl. eiendomsskatt, konsesjonskraftinntekter og havbruksinntekter

	År 2023		År 2024
	Alle kommuner utenom Oslo	Utvalget	Utvalget
Korrigerte frie inntekter			
93,3 eller lavere	0,5 %	0,7 %	-0,5 %
93,3 - 94,8	0,5 %	1,1 %	-2,1 %
94,8- 96,3	1,1 %	0,4 %	-0,9 %
96,3 - 98,7	0,8 %	0,9 %	-0,5 %
98,7 - 102,00	-0,2 %	0,5 %	-0,8 %
Over 102,00	2,7 %	2,9 %	1,4 %
I alt	1,0 %	1,2 %	-0,5 %

Netto driftsresultat etter KOSTRA-grupper:

	År 2023			År 2024	
	Antall	Alle	Utvalget	Utvalget	Antall
Kostragruppe 1	39	0,7 %	0,2 %	-1,2 %	24
Kostragruppe 2	18	1,3 %	0,6 %	-0,7 %	11
Kostragruppe 3	9	5,3 %	-1,4 %	5,9 %	5
Kostragruppe 4	39	1,6 %	0,4 %	-0,3 %	24
Kostragruppe 5	33	1,7 %	2,0 %	-1,7 %	19
Kostragruppe 6	28	3,8 %	2,4 %	3,4 %	16
Kostragruppe 7	38	1,8 %	0,7 %	-0,9 %	28
Kostragruppe 8	13	2,3 %	2,2 %	1,0 %	8
Kostragruppe 9	27	1,5 %	-1,0 %	-1,9 %	21
Kostragruppe 10	13	1,9 %	1,1 %	-0,8 %	12
Kostragruppe 11	10	0,8 %	0,8 %	-1,1 %	10
Kostragruppe 12	11	3,1 %	1,5 %	0,0 %	11
Kostragruppe 13					
Kostragruppe 14	25	3,3 %	3,6 %	2,7 %	10
Kostragruppe 15	36	5,5 %	5,3 %	4,1 %	18
Kostragruppe 16	8	3,8 %	0,2 %	-5,3 %	3
Kostragruppe 17	8	12,9 %	20,2 %	15,2 %	5
Sum (eks Oslo)	355				225

Brutto lånegjeld fordelt etter innbyggertall

	År 2023			År 2024		% -endr 23 til 24
	Andel	1000 kr	Andel	1000 kr	Kr per innb	
Kommuner 0 - 3000 innb	3,7 %	16 562 376	3,8 %	18 070 300	154 496	9,1 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	2,9 %	13 007 878	2,9 %	13 823 082	144 336	6,3 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	9,4 %	41 970 986	9,3 %	44 132 916	130 189	5,2 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	11,8 %	52 619 287	11,8 %	56 047 430	129 138	6,5 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	30,5 %	135 496 640	30,3 %	143 486 827	121 692	5,9 %
Kommuner over 50000 innb	41,6 %	184 775 365	41,9 %	198 709 931	102 665	7,5 %
Alle	100,0 %	444 432 532	100,0 %	474 270 486	115 666	6,7 %

Netto lånegjeld som andel av driftsinntektene fordelt etter innbyggertall

	År 2023		År 2024		% -endr 23 til 24
	Utvalget	Alle kommuner	Netto lånegjeld		
Kommuner 0 - 3000 innb	71,9 %		75,8 %	71,0 %	-1,3 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	85,7 %		79,4 %	85,0 %	-0,9 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	89,8 %		89,9 %	87,5 %	-2,5 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	89,7 %		98,3 %	88,7 %	-1,1 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	93,1 %		93,8 %	92,5 %	-0,6 %
Kommuner over 50000 innb	78,9 %		78,9 %	80,4 %	1,9 %
Alle	84,9 %		86,5 %	85,1 %	0,1 %

Netto lånegjeld fordelt etter landsdel

	Andel	1000 kr	Utvalget	
			Kr per innb	Endr 23 til 24
Østlandet	43,9 %	163 092 495	86 140	6,1 %
Agder/Rogaland	14,9 %	55 343 010	74 593	6,0 %
Vestland/Møre og Romsdal	18,1 %	67 115 144	95 993	6,0 %
Trøndelag	11,5 %	42 596 138	102 659	5,5 %
N-Norge	11,7 %	43 492 340	123 911	6,8 %
Alle	100,0 %	371 639 127	90 636	6,1 %

Disposisjonsfond som andel av driftsinntekter etter landsdel

	År 2023		År 2024
	Alle kommuner	Utvalget utenom Oslo	Utvalget utenom Oslo
Østlandet	14,0 %	14,1 %	11,6 %
Agder/Rogaland	14,4 %	13,7 %	12,5 %
Vestland/Møre og Romsdal	11,8 %	13,5 %	10,8 %
Trøndelag	13,3 %	14,0 %	13,8 %
Nord-Norge	8,1 %	7,5 %	5,2 %
I alt	12,9 %	13,2 %	11,2 %

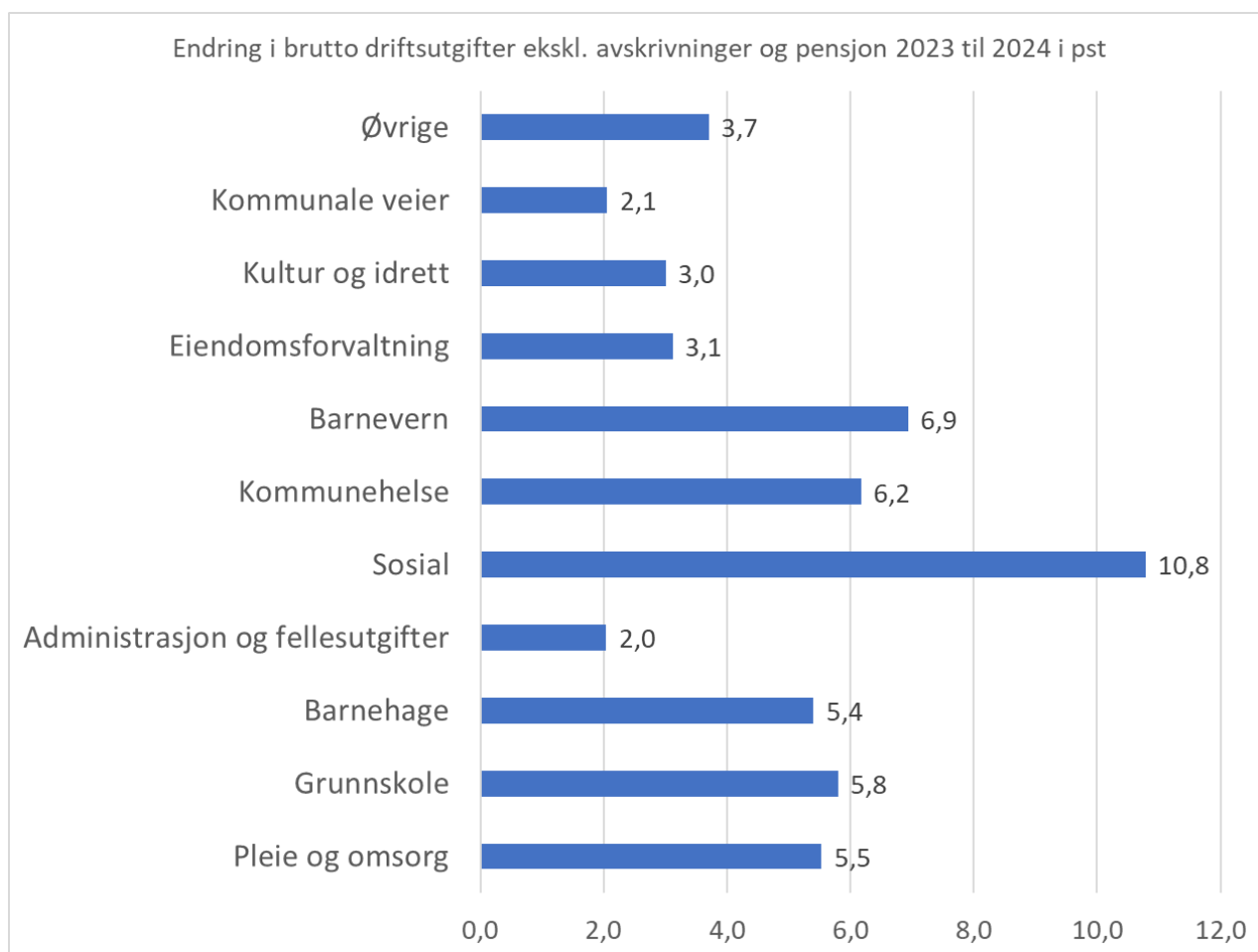
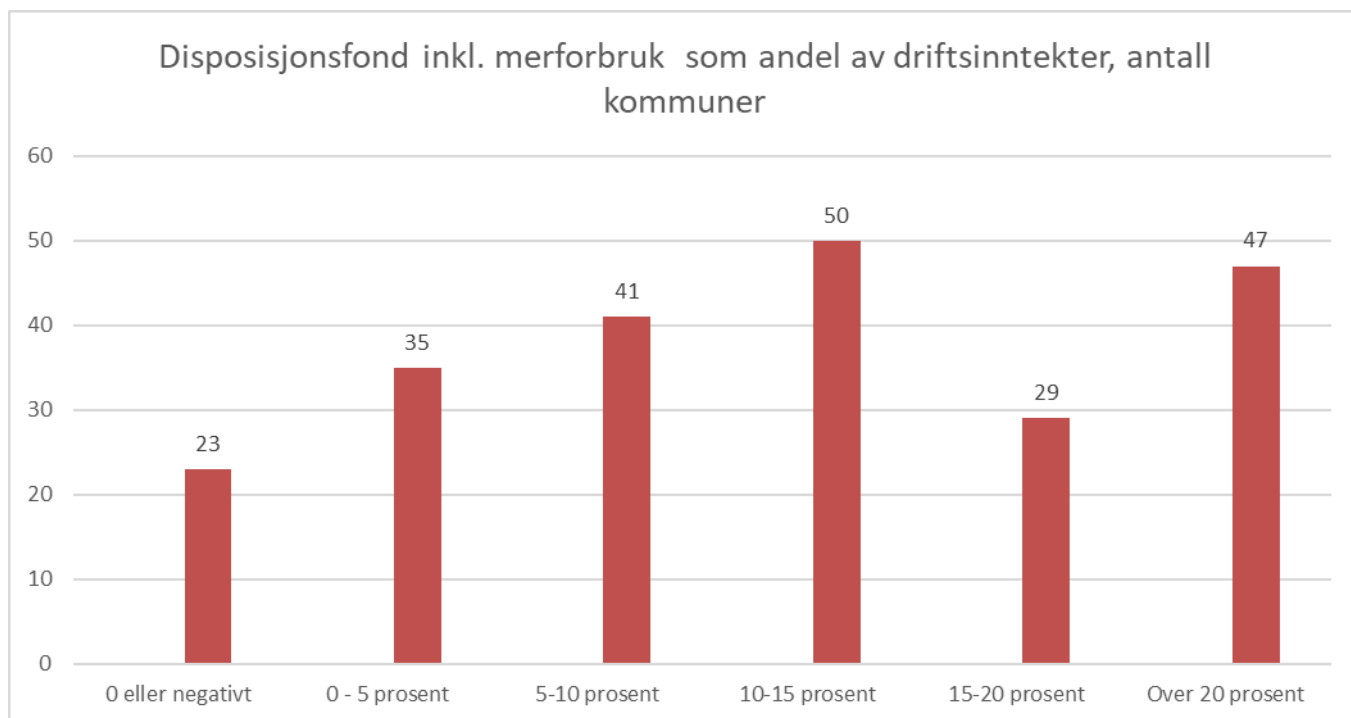
Disposisjonsfond som andel av driftsinntekter etter kommunestørrelse

	År 2023		År 2024
	Alle kommuner	Utvalget	Utvalget utenom Oslo
Kommuner 0 - 3000 innb	17,8 %	20,4 %	19,0 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	17,7 %	19,5 %	19,5 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	11,4 %	13,8 %	12,3 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	11,6 %	12,3 %	10,4 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	11,1 %	11,3 %	8,4 %
Kommuner over 50000 innb	13,4 %	13,4 %	11,6 %
I alt	12,9 %	13,2 %	11,2 %

Disposisjonsfond som andel av driftsinntekter

Kommuner fordelt etter utgiftskorrigerede frie inntekter inkl. eiendomsskatt, konsesjonskraftinntekter og havbruksinntekter 2023

Korrigerede frie inntekter	År 2023		År 2024
	Alle kommuner utenom Oslo	Utvalget utenom Oslo	Utvalget utenom Oslo
93,3 eller lavere	12,9 %	13,2 %	10,7 %
93,3 - 94,8	12,5 %	12,4 %	9,5 %
94,8- 96,3	11,1 %	11,4 %	9,6 %
96,3 - 98,7	11,9 %	12,7 %	10,8 %
98,7 - 102,00	9,2 %	9,6 %	7,7 %
Over 102,00	17,7 %	19,2 %	17,9 %
I alt	12,9 %	13,2 %	11,2 %

	Antall	Andel med svar	Innbyggere med svar
Østlandet	85	71 %	89 %
Agder/Rogaland	35	73 %	90 %
Vestland/Møre og Romsdal	40	58 %	76 %
Trøndelag	26	68 %	86 %
Nord-Norge	39	49 %	72 %
Alle	225	63 %	85 %

	Antall	Andel med svar	Driftsinntekter med svar
Østlandet	85	71 %	87 %
Agder/Rogaland	35	73 %	89 %
Vestland/Møre og Romsdal	40	58 %	75 %
Trøndelag	26	68 %	84 %
Nord-Norge	39	49 %	69 %
Alle	225	63 %	83 %

Korrigerte frie inntekter inkl. eiendomsskat, kraftinntekter og havbruk

	Antall	Andel med svar	Driftsinntekter med svar
93,3 eller lavere	27	73 %	82 %
93,3 - 94,8	24	77 %	89 %
94,8- 96,3	21	84 %	95 %
96,3 - 98,7	25	68 %	82 %
98,7 - 102,00	26	59 %	81 %
Over 102,00	102	56 %	71 %
Alle	225	63 %	83 %